

EGY ÚJ HALTERELÉSI MÓDSZER

Várkonyi Levente¹, Specziár András², Horváth László¹, Urbányi Béla¹, Müllerné Trenovszki Magdolna¹, Müller Tamás¹

¹*Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, Halgazdálkodási Tanszék, Gödöllő*

²*Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Központ Balatoni Limnológiai Kutatóintézet, Tihany*

Kivonat

A tengeri hálós halászat fogási technológia során fellépő mellé- vagy járulékos fogás az úgynevezett bycatch ma már olyan mértékű, hogy önmagában ezt a problémát az iparszerű halászat egyik legvégzetesebb környezeti hatásaként tartják számon. Az európai kontinentális akvakultúrában, így a hazai tógazdaságokban is a víz újraháztosítása, illetve az előnevelt ivadékok hálóval történő megtörése jelentik a fő problémákat. Az előnevelési technológiai gyakorlatban az egész tavat le kell engedni, hogy a halakat vissza tudják fogni.

A hosszúzárnyú bálnák kis csoportokban, kis mélységekben úszó rajkötő halak valamint aprótestű rákok körül levegő buborékokat fújnak ki egyre szűkülő koncentrikus körökben az úszásuk során, amik feltörve a felszínre a prédát összetömörítésre készíteti a vízszínen (vizuális és hanghatás miatt a halak nem merik áttörni a buborékfüggőnyt), majd az összezsúfolódott halakra, krillekre rontanak rá alulról. Ezen vadásztechnika alapjait felhasználva célul tűztük ki egy háló nélküli halterelési és halászmódszer kifejlesztését

Az általunk létrehozott halászeszköz három fő részből épül fel; 1.) hordozható kompresszor 2.) vontatható, vagy húzható csővezeték, amin meghatározott távolságokban elhelyezett nyomásszabályzó szelepeken keresztül átáramló levegőbiztosítás buborékfüggőnyt állít el 3.) egy átalakított úszó varsa, melybe tereljük a halakat. A csővezeték mélységi vezetését a beáramló levegőmennyiség, a csővezeték önsúlya, valamint a megfelelő távolságokban elhelyezkedő súlyok szabályozzák. Az eszköz kizárólag kistestű halak és halrajok terelésére alkalmazható.

Az eszközt a Babati tavakon, valamint Balatonon teszteltük és teszteljük, folyamatosan finomítva a működtetését.

A munka az Innovációs vándordíj, a SZIE Kutatókari pályázat (17586-4/2013/TUDPOL), valamint a MTA Bolyai János Kutatói Ösztöndíj (BO/00054/12/4) támogatásával valósulhatott meg.